

Фитна чиқарадиган тоифалар (биринчи мақола)

12:33 / 17.03.2024 2361

هُلِّلَا يِضْرٍ دِيغَس يِبَا نَع
يِبَا نُبُّ يِلَع تَعَب : لاقُ هُنَع
يَلِإُ هُنَع هِلِّلَا يِضْرٍ بِلَاط
هُلِّلَا يِلَص هِلِّلَا لُوسَر

نَمَّيْ لَانَم مَلَسَوِ هَيْلَع
نَم لَصَحْت مَلِ هَبَه ذِب
ظُورِقَم مِي دَأ ي ف اِه بَارْت
رَفَن هَعَب رَأ نِي ب اَه مَسَق ف
رُذِب نَب هَنِي يُّع نِي ب
ذِي زَوِ س ب اَح نَب غ رُق اَل اَو
ل اَق ف هَ اَل ع هَم ق ل ع لِي خ ل ا
نُح ن اُنُك : هِب اَح ص اُ ن م لُج ر
غ ل ب ف اء ا ل و ه ن م ا ذ هِب ق ح ا
هَيْ ل ع ه ل ل ا ي ل ص ي ب ن ل ا
ي ن و ن م ا ت ا ل ا « : ل ا ق ف م ل س و
ء ا م س ل ا ي ف ن م ن ي م ا ن ا و
ء ا م س ل ا ر ب خ ي ن ي ت ا ي

لُجَرَ مَاقَف ، «ءَاسَمَ وَا حَابَص
فِرْشُم نِي نِي غَلَا رِيَاغ
ةَ بَجَلَا زَشَانِ نِي تَنَجُولَا
سَارَلَا قُولُ حَمِةَ يَحْلَلَا ثَك
لُوسَرَاي : لَاقَفِ رَا زَالَا رَمَشُم
: لَاقَفِ ، هَلَلَا قِتَا هَلَلَا
لَهَا قَحَا تُسَلَوَا كَلِيَوِ»
؟ «هَلَلَا يِقْتِي نَأْضُرَالَا
لَاقُ ، لُجَرَلَا يَلَوُ مَث : لَاقُ
لُوسَرَاي : دِي لَوْلَا نُبُ دِلَاخ
: لَاقُ ، هَقُنُعُ بِرُضَا أَلَا هَلَلَا
نُوكَيِ نَأْ هَلَعَل ، أَل
مَكَو : دِلَاخ لَاقَفِ . «يَلَصِي

أَمْ هِنَا سِلْبُ لُوقِيَّ لَصُمُ نَم
لَاقَفِ، هِبَلَقِ يَفَسِيَّ ل
هَلَلَا يَّ لَصِ هَلَلَا لُوسَر
رَمُؤْأَمْ لِيَّ نَا» : مَلَسَوِ هِيَلَع
سَانَلَا بُولُقِ نَعَبُقِنَا نَأ
مُثَلَاقِ، «مُهَنُوطُبُ قُشَا أَلَو
: لَاقَفِ فِقْمِ وَهَوِ هِيَلَا رَظَن
أَذَهِيَّ ضِيَّ ضِيَّ نَمُ جُخِيَّ هِنَا»
هَلَلَا بَاتِكَ نُولَتِي مُوقِ
مُهَرَجَانَحُ زَوَاجِي أَلْأَبْطَر
قُرْمِي أَمَكِ نِيَّ دَلَا نَمَ نُولُقُرْمِي
: لَاقِ، «هِيَّ مَّرَلَا نَمُ مَّهَسَلَا
مُهَتِكَ رَدَا نِيَّ» : لَاقِ هُنُظَا

«دَوْمَثَلْتَقُ مَّهْنَلْتَقَال».

Абу Саъид розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Алий ибн Абу Толиб Ямандан тупроғидан тозаланмаган ёмби тиллани қараз билан ошланган тери ҳамёнга солиб, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга юборди. У зот уни тўрт кишига – Уяйна ибн Бадр, Акраъ ибн Ҳобис, Зайдул-Хойл ва Алқама ибн Улосага тақсимлаб бердилар. Шунда саҳобалардан бири «Бунга улардан кўра биз ҳақлироқ эдик», деди. Бу гап Набий алайҳиссаломга етиб борган эди, **«Менга ишонмайсизларми? Ахир мен осмондаги Зотнинг ишончли бандасиман. Менга эртаю кеч осмоннинг хабари келиб туради!»** дедилар. Шунда кўзлари ичига кирган, икки яноғи бўртиб чиққан, дўнгпешона, серсоқол, тақирбош, иштонини шимариб олган бир киши ўрнидан туриб, «Эй Аллоҳнинг Расули, Аллоҳдан кўрқинг!» деди. У зот: **«Шўринг қурғур, ер юзида Аллоҳдан кўрқишга энг ҳақли одам мен эмасми?»** дедилар. Сўнгра бояги киши ортига қайтиб кетди. Шунда Холид ибн Валид: «Эй Аллоҳнинг Расули, унинг бўйнини чопайми?» деди. У зот: **«Йўқ. Эҳтимол, у намоз ўқир»**, дедилар. «Қанчадан-қанча намозхонлар борки, дилида йўқ нарсани тили билан айтади», деди Холид. Шунда Расулуллоҳ алайҳиссалом: **«Мен одамларнинг қалбини тешиб кўришга ҳам, қоринларини ёриб кўришга ҳам буюрилмаганман»**, дедилар. Сўнгра у зот кетиб бораётган бояги кишининг ортидан қараб туриб, **«Мана шунинг наслидан бўлган бир қавмлар чиқади. Улар Аллоҳнинг Китобини кўп тиловат қилишади, лекин у уларнинг бўғзидан нарига ўтмайди. Улар диндан худди ўқ камондан чиққандек тез чиқишади. Агар уларни топсам, Самуд қавмидек қатл қилган бўлардим»**, дедилар».

Шарҳ: Ушбу ҳадиси шарифда кейинчалик чиқиб, мусулмонлар орасида фитна чиқарадиган тоифа аъзоларининг баъзи кўринишлари, сифатлари ва ишлари ҳақида маълумотлар келмоқда.

«Шунда кўзлари ичига кирган, икки яноғи бўртиб чиққан, дўнгпешона, серсоқол, тақирбош, иштонини шимариб олган бир киши ўрнидан туриб, «Эй Аллоҳнинг Расули, Аллоҳдан кўрқинг!» деди».

Демак, бу тоифадаги кишиларнинг кўпчилиги тана тузилишида ҳам ўзига хос сифатларга эга бўлишади. Шу билан бирга, ўзларининг иштироклари

билан ўзгарадиган сифатлари ҳам бошқача бўлади. Улар соқолга алоҳида эътибор бериб, уни ўстириб юришади. Улар ўзининг сочи ҳам бошқаларникидан ажралиб туришига аҳамият беришади. Сочларини таг-туби билан қирдириб, тақирбош бўлиб юришади. Улар кийинишда ҳам бошқалардан ажралиб туришга ҳаракат қилишади. Айниқса, тананинг пастки қисмига кийиладиган кийимларининг бошқача бўлишига уринишади, чунки шундагина улар ихтилоф чиқаришга, ўзини кўрсатишга имкон топишади.

Уларнинг кўзга кўринган сифатларидан бири – мусулмон йўлбошчилар, уламо ва фузалоларга нисбатан беҳурмат бўлиш, ўзининг ёлғон даъволари билан уларнинг обрўсини тўкишга ҳаракат қилиш бўлади. Уларнинг ушбу ривоятда зикри келаётган намояндаси ҳам Пайғамбар алайҳиссаломни Аллоҳ таолодан қўрқмасликда, адолат қилмасликда айбламоқда. Эътибор беринг-а! Бир бетайин нобакор Расулуллоҳ алайҳиссаломни айбламоқда! Унинг издошлари ҳам Набий алайҳиссаломнинг меросхўрларига – уламоларга нисбатан ана шундай муомалада бўладилар.

«Улар Аллоҳнинг Китобини кўп тиловат қилишади...»

Буни ҳам бошқалардан ажралиб туриш учун қилишади. Чин қалбдан, Аллоҳ таолонинг розилиги учун қилишмайди. Роса тиловат қилишади, **«...лекин у уларнинг бўғзидан нарига ўтмайди»** – қалбларига етиб бормайди. Уни англаб етиш ва онларига сингдиришга уринишмайди ҳам. Шунинг учун **«Улар диндан худди ўқ камондан чиққандек тез чиқишади»**. Кичкинагина сабаб топилса бўлди. Тезда соқолларини қирдириб, кийимларини ўзгартириб, ҳеч нарсани кўрмагандек бўлиб тураверишади.

«Агар уларни топсам, Самуд қавмидек қатл қилган бўлардим».

Чунки улар қаерда бўлса ҳам, фитна чиқаришади, мусулмонларга катта зарарлар етказишади.

«Фитналар ва Қиёмат аломатлари» китобидан